

Norsk entomologisk forening

Stiftet 1904
www.entomologi.no

Årsmelding 2015

I perioden har foreningen hatt følgende personer i ombud:

NEFs styre:

Formann	Lars Ove Hansen, Drammen
Nestformann	Trude Magnussen, Oslo
Sekretær	Jan Arne Stenløkk, Randaberg
Kasserer	Jon Peder Lindemann, Grimstad
Styremedlemmer	Ove Sørlibråten, Mysen Jostein B. Engdal, Hurum Hallvard Elven, Oslo

Styret for NEFs fond

Trond Hofsvang, Ås
Lita Greve Jensen, Bergen
Arne C. Nilssen, Tromsø

Distributør

Leif Aarvik, Ås

Revisor

Per Nedreberg, Frogn

Valgkomité

Sigmund Hågvar, Oslo
Kjell Magne Olsen, Oslo

Tidsskrifter

Norwegian Journal of Entomology

Redaktør Øivind Gammelmo, Grua
Redaksjonskomiteen Arne C. Nilssen, Tromsø
Eirik Rindal, Røyken
Anders Endrestøl, Oslo
Frode Ødegaard, Trondheim
George Japoshvili, Tblisi

Insekt-Nytt

Redaktør Anders Endrestøl, Oslo
Redaksjon Jan Arne Stenløkk, Randaberg
Leif Aarvik, Ås
Lars Ove Hansen, Drammen
Hallvard Hatlen, Gjemnes
Hallvard Elven, Oslo

Insecta Norvegiae

Bladet er lagt ned.

Norske Insekttabeller

Redaktør Geir Søli, Oslo

NEFs Internettider

Redaktør Hallvard Elven, Oslo

Representant i Samarbeidsrådet for bevaring av biologisk mangfold (SABIMA)

Eirik Rindal, Røyken

Kartleggingskoordinator for Artsdatabanken (50% stilling) via SABIMA

Kristoffer Bøhn, Nesodden

Medlemstall

Ved utgangen av 2015 hadde foreningen 750 medlemmer. De fordeler seg på 620 norske, 39 nordiske og 91 fra land utenfor Norden. Av de betalende medlemmene var det 20 juniormedlemmer.

I løpet av året har foreningens medlemstall økt med 15 medlemmer. Økningen har hovedsakelig vært i den norske medlemsmassen. De fleste nyinnmeldinger skjer via innmeldings-skjemaet på foreningens nettsider: www.entomologi.no/medlemskap/medlemskap.html.

Medlemsmassen øker jevnt, ved utgangen av 2013 hadde vi 700 medlemmer og i 2014 hadde vi 735 medlemmer, mens for 2015 har foreningen 750 medlemmer.

Medlemsmøter

Det har blitt holdt 10 medlemsmøter i 2015, 8 møter på Zoologisk museum (Colletts hus) på Tøyen i Oslo og 2 på Lilløyplassen Naturhus i Bærum.

20. januar: Medlemsmøte. Sommerens fangst. Medlemmene presenterer dyr og opplevelser fra siste sesongs fangst.

17. februar: Årsmøte med valg. Anna Blix: Politiske insekter - jordbruksoppjøret og insektenes mulighet.

24. mars: Medlemsmøte. Jostein Engdal og Øistein Berg: Tadsjikistan og Kirgisistan - en reise gjennom Pamir.

28. april: Medlemsmøte. Sigmund Hågvar: Hvilke insekter erobrer månelandskapet når Hardangerjøkulen smelter, og hva lever de av?

22. mai: Dugnad på «fluerommet» og grillkveld med lyslokking på Lilløyplassen ved Fornebu, Bærum.

28. august: Grillkveld med lyslokking på Lilløyplassen ved Fornebu, Bærum.

22. september: Medlemsmøte. Roald Bengtson fra «La humla suse»: Humler i Norge.

20. oktober: Medlemsmøte. Stefan Olberg: Hule eiker og insekter - hva vet vi?

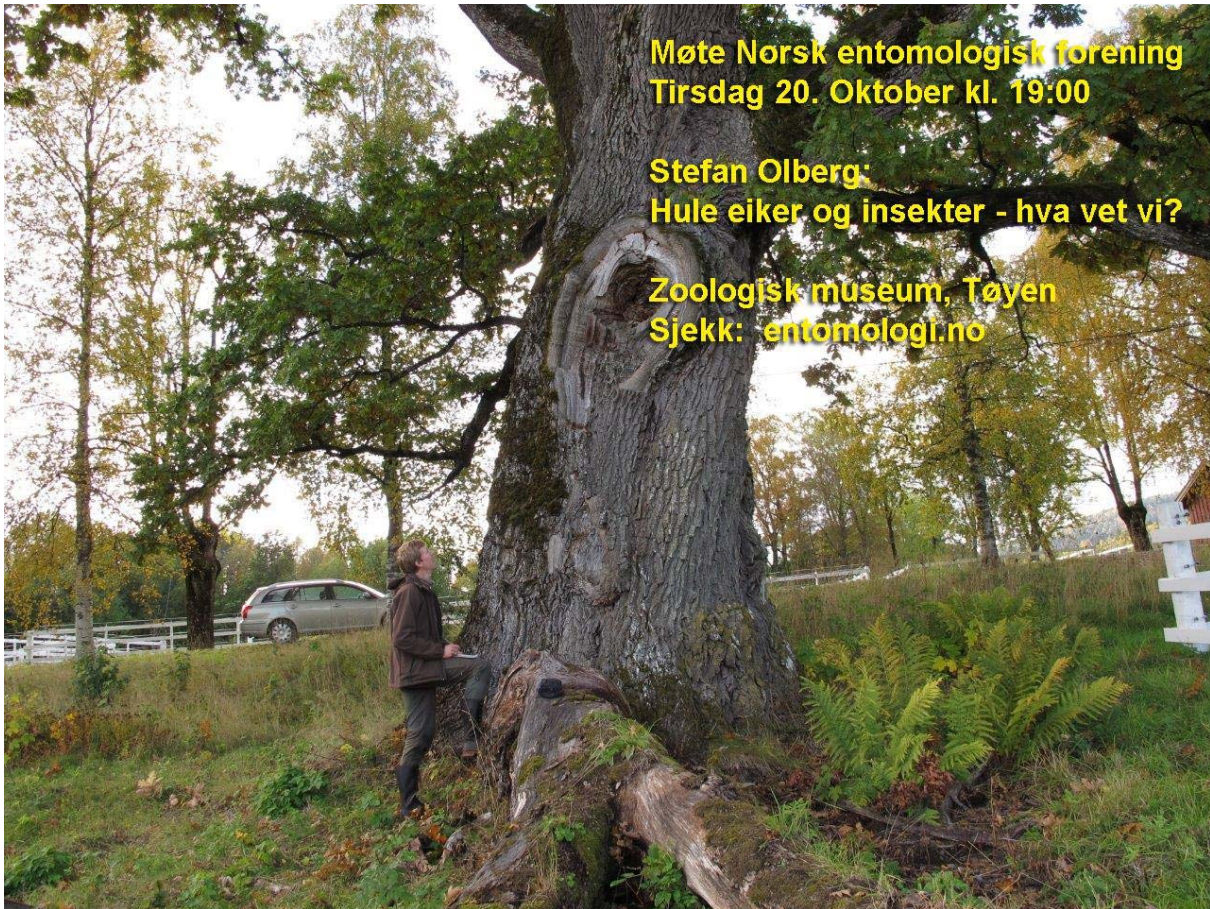
17. november: Medlemsmøte. Anders Nielsen: Blomstene og biene, hvordan står det egentlig til?

8. desember: Julemøte med pizza. Medlemmene presenterer egne bilder fra sommerens sesong.

Vi hadde en økning på tre medlemsmøter fra 2014 til 2015. Antall fremmøtte har variert, men har ligget rundt 15 frammmøtte på hvert møte. Det serveres kjeks og brus på hvert møte, bortsett fra på julemøtet der det serveres pizza, og grillmat på grillkveldene på Lilløyplassen.

Styremøter

Det har vært avholdt 2 styremøter i 2015, henholdsvis 18. mars og 24. september, samt jevnlig kontakt via e-post.

Plakat for medlemsmøte 20. oktober. Stefan Olberg: Hule eiker og insekter - hva vet vi?

NEFs sommersamling Aurland, Sogn og Fjordane 19.-21. juni

Foreningens sommersamling ble avholdt i Aurland, Sogn og Fjordane 19.-21. juni. Vi ble innlosjert på ærverdige Vangsgården gjestgiveri i Aurlandsvangen, og samlingen telte 28 deltagere. Spesiell fokus ble lagt på områdene rundt Nærøyfjorden, som står på Unescos verdensarvliste. Dette er et område som er delvis veifritt og vanskelig å komme til uten båt. Treffet ble ledet av Kristoffer Bøhn fra SABIMA, og nestformann Trude Magnussen som kommer fra Aurland. Sistnevnte hadde alliert seg med familie for båtskyss, slik at vi fikk besøkt spennende lokaliteter langs fjorden, inklusive gamle bratte slåttemarker og gamle gårdstun. Til tross for noe sein vår så ble likevel treffet meget med strålende solskinn mesteparten av tida. SABIMA støttet samlingen med kr. 35.000,-. Funn fra treffet registreres på artsobservasjoner.no.

Biomangfolddagen 2015, Lilløyplassen 7. juni.

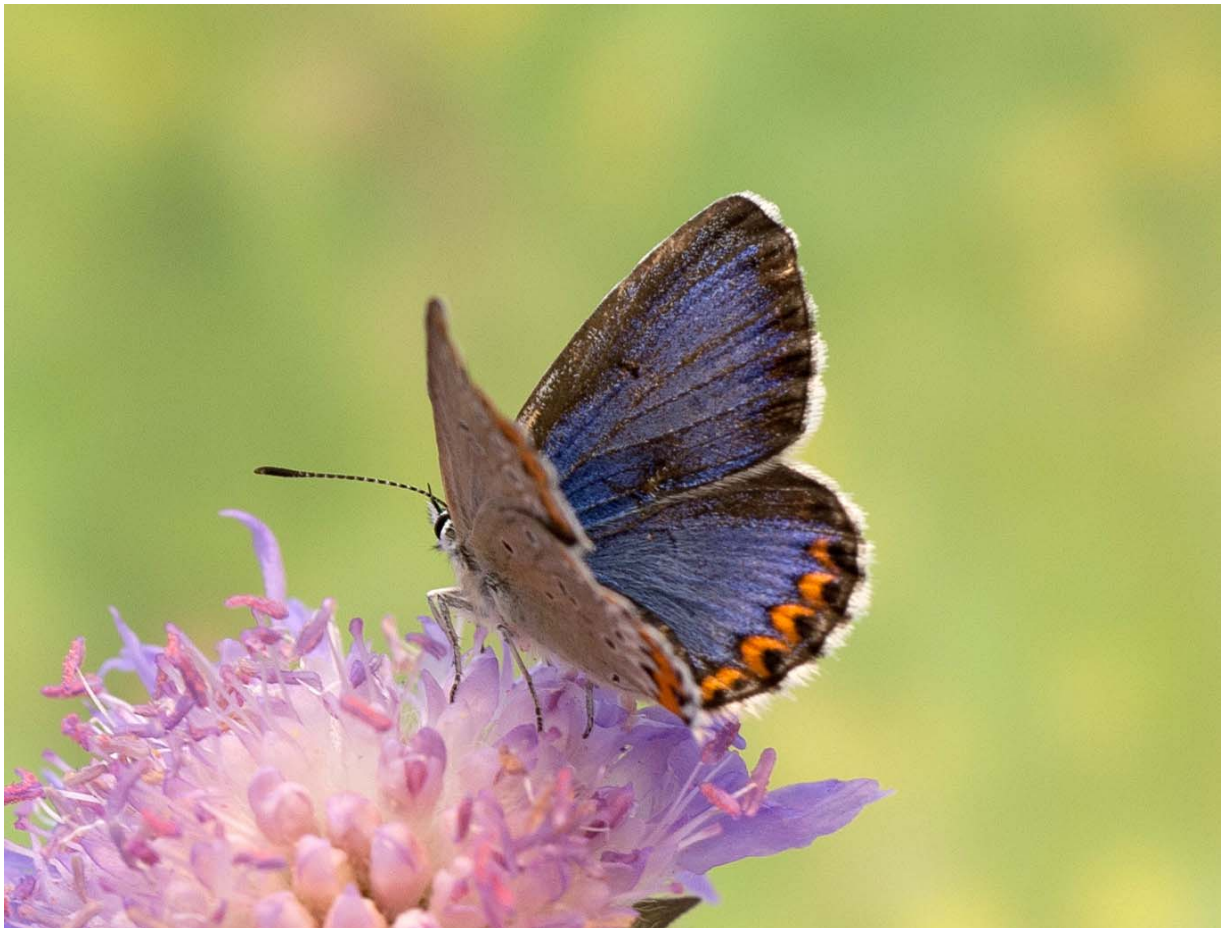
Denne ble arrangert på Lilløyplassen naturhus i Bærum kommune søndag 7. juni, med rundt 600 besøkende. Vår forening var representert med egen stand hvor vi hadde stilt ut forskjellig materiell og vakre insektkasser, der vi reklamerte for foreningens tidsskrifter og medlemstilbud. Været var forholdsvis bra, bortsett fra en del vind. Det er bestemt at dette arrangementet skal legges fast til Lilløyplassen framover. <http://www.sabima.no/bioblitz-2015-fant-183-arter-pa-4-timer>.

Fra Norsk entomologisk forenings sommertreff i Aurland 19. - 21. juni. Gruppefoto (øverst) og foto av deltagere ivrig opptatt med å preparere dagens fangst (nederst). Foto: Kristoffer Bøhn.

Workshop: Leting etter lakrismjeltblåvinge - søndag 12. juli og onsdag 15. juli

Kartleggingsworkshop med fokus på søk etter den kritisk truede dagsommerfuglen lakrismjeltblåvinge (*Plebejus argyrognomon*) på Ostøya og Borøya i Bærum. Arten er en av Norges mest truede sommerfugler og kan muligens allerede være utdødd fra Norge. Workshopen ble støttet økonomisk av Miljødirektoratet gjennom midler lyst ut til tiltak for bevaring av truede arter, og ble avholdt av Hallvard Elven og Roald Bengtson. I alt syv personer deltok i tillegg til arrangørene. Seks den første og to den andre. Workshopens første dag ble holdt på Ostøya. Deltakerne fikk først en innføring i biologien til lakrismjeltblåvinge, historikken og de aktuelle områdene, artsbestemmelse av sommerfuglen og identifikasjon av vertsplanten. En enkel veileder ble delt ut. Andre dag, 15. juli, ble avholdt på både Borøya og Ostøya. Været var bra under hele første dagen og første del av andre dagen. Det var likevel forbausende få sommerfugler å se på øyene. Det ble dog fanget en del blåvinger på de to turene (tiriltungeblåvinge og dvergblåvinge), men som fryktet ble det ikke funnet noen individer av lakrismjeltblåvingen. Mye tyder derfor på at arten nå er utdødd i Norge!

Lakrismjeltblåvinge (*Lycaena argyrognomon*) – Norges mest truede sommerfugl. *Foto: Hallvard Elven.*

Barneteaterinsektfestivalen - «Verdens minste festival», Jomfruland: 17. - 19. juli

Barneteaterinsektfestivalen «Verdens minste festival» gikk av stabelen på Tårnbrygga, Jomfruland i perioden 17. - 19. juli. Lars Ove Hansen veiledet barn om insekter og arrangerte ekskursjoner med både dad- og nattfangst av insekter. Arrangementet ble støttet av SABIMA med kr. 11790,-. http://www.skjaergaardsteatret.no/?page_id=583.

SABIMAs felles kartleggingsturer

SABIMA har i 2015 arrangert en rekke kartleggingsturer. Turene har stor positiv effekt når det gjelder kunnskapsoppbygging, skaper sterkere nettverk og gir en felles forståelse på tvers av artsgrupper. I tillegg til den konkrete kartleggingen, har vi også lagt opp til å lære kartleggings-, registrerings- og dokumentasjonsmetodikk. Det har blitt arrangert seks felles kartleggingsturer i 2015 der deltagerne fra alle foreningene er velkommen. Entomologene setter stor pris på de kombinerte turene, særlig mellom botanikere og entomologer. Funn fra turene registreres fortløpende på artsobservasjoner.no. For fyldigere informasjon sjekk: <http://www.sabima.no/felles-kartleggingsturer-i-2015>.

Håøya kommune, Frogn 13.-14. juni

Det deltok 22 personer totalt på denne kartleggingshelga. Det ble særlig kartlagt på nordre del av Håøya og en rekke artsgrupper som lav, sopp, karplanter, fugl, sommerfugler og biller var godt dekket. Det er rapportert over 700 enkeltfunn fra turene, derav 42 funn av 20 rødlistearter. Det ble gjort sju funn av fire ulike trua arter.

Bysætermåsan, Enebakk kommune, Akershus 17. juni.

Det var bare to personer som deltok på denne turen som ble annonsert på svært kort varsel. Det ble likevel gjort en brukbar kartleggingsjobb av områdene ved Mortetjern og Mortetjernsåsen. Her var det rik lågurtskog i skråningene.

Tjåga, Notodden kommune, Telemark 9. august

Fjorten personer deltok. Turen gikk fra langs nedre del av elva Tjåga i Gransherad, før den løper ut i Tinnåa. Området viste seg å være svært spennende, både elvesletta langs Tjåga og liene i øst. Det ble funnet en rekke arter som indikerer svært høye naturverdier slik som storporet flammekjuka *Pycnomorellus albolutescens* og prikkporekjuke *Skeletocutis jelicii*, begge er kritisk truet på rødlista. Turen var svært forvaltningsrelevant, da områdene med de høyeste biologiske verdiene verken var registrert som nøkkelbiotop eller verdifull naturtype tidligere.

Bysætermåsan, Enebakk kommune, Akershus 12. august.

Det deltok syv personer på denne turen som tok for seg områdene rundt Bysætermåsan og Bysetra. Det ble registrert en del sopper og karplanter på turen.

Oksøy, Kristiansand kommune, Vest-Agder 15.-16 august.

Fellesturen ble lagt opp i kombinasjon med kurs i floravokteri og kartleggingsmetodikk av fremmede arter, og arrangert i samarbeid med Norsk Botanisk Forening og Norsk Zoologisk Forening Sørlandsavdelingen. 15 deltakere.

Bysætermåsan, Enebakk kommune, Akershus 2. september.

Det var bare to deltagerne som var med denne dagen. Området var preget noe av flom, men det var mulig å komme rundt flere steder. Det var svært varierende med sopp på tross av nedbøren.

Foreningens tidsskrifter

Norwegian Journal of Entomology

Tidsskriftet har i 2015 hatt god tilgang på stoff og flere artikler er allerede klare til første utgave i 2016. Vi har publisert 232 sider fordelt på 30 artikler. Disse artiklene har blitt fordelt på følgende ordner; veps (Hymenoptera) (9), tovinger (Diptera) (8), biller (Coleoptera) (7), nebbmunner (Hemiptera) (1), vårfluer (Trichoptera) (1), kamelhalsfluer (Raphidioptera) (1), vevkjærringer (Opiliones) (1), døgnfluer (Ephemeroptera) (1) og lopper/lus (Siphonaptera/Phthiraptera) (1). Alle artiklene har vært fagfellevurdert (referee) av minst to uavhengige personer. I 2015 har utenlandske fagpersoner blitt benyttet i større grad en tidligere til dette arbeidet. Det har i 2015 blitt publisert 23 arter nye for vitenskapen; tovinger (Diptera) (19), biller (Coleoptera) (2) og veps (Hymenoptera) (2). I tillegg har det blitt beskrevet 2 nye slekter innen Diptera. Totalt har det blitt publisert 162 arter nye for den norske faunaen; veps (Hymenoptera) (104), tovinger (Diptera) (55), biller (Coleoptera) (3) og kamelhalsfluer (Raphidioptera) (1). I tillegg har 1 art av biller (Coleoptera) blitt strøket fra den norske listen. Flere av artene som er publisert som nye for Norge er også nye for Skandinavia eller Europa. Det har i 2015 også blitt publisert flere økologiske artikler i tillegg til faunistikk, artsbeskrivelser, revideringer og nomenklatur. Bladet er til vurdering for «impact-faktor» av Thomson-Reuters [<http://thomsonreuters.com>]. Tidligere utgivelser av bladet finnes på følgende sier: <http://www.entomologi.no/journals/nje/nje.htm>.

Insekt-Nytt

Bladet har i 2015 kommet ut med 4 nummer (bind 40) fordelt på to doble hefter. Nr. 1/2 (88 sider) kom ut i mai og ble trykt i et opplag på 1000. Nummeret var stort sett viet til vanninsekter og i all hovedsak øyestikkere. Nr. 3/4 (88 sider) kom ut i desember med et opplag på 1000. Heftet var i alle hovedsak viet til insektrelevant stoff fra Vestlandet. Insekt-Nytt blir distribuert til alle foreningens medlemmer, samt til flere biblioteker og offentlige kontorer, journalister o.a. Totalt sendes det derfor ut over 600 eksemplarer i Norge og ca. 130 til øvrige verden (medlemmer og bytteforbindelser). Bladet er i rute og det virker som det er stor interesse også utenfor Norges landegrensler. <http://www.entomologi.no/journals/insektnytt/Insekt-Nytt.html>.

Norske Insekttabeller

Tidsskriftet utkommer sporadisk og har i 2015 ikke utkommet med noen hefter. Flere hefter er meldt og i håper disse kommer ut i 2016. <http://www.entomologi.no/journals/tabell/tabell.htm>.

Insecta Norvegiae

Det er 10 år siden siste heftet ble utgitt, så på siste årsmøte ble det vedtatt at serien legges ned. Tidligere hefter kan lastes ned i pdf-format: <http://www.entomologi.no/journals/inae/inae.htm>.

Foreningens nettsider

Foreningens nettsider er plassert på serveren til Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo. Web-adressen er www.entomologi.no. Hallvard Elven har vært ansvarlig for drift av nettsidene i 2015. Nettsidene holdes løpende oppdatert med informasjon om kommende møter og turer, samt nyheter av interesse for det entomologiske miljøet i Norge. Foreningen har hatt som målsetning å gjøre alle foreningens tidligere publikasjoner tilgjengelige på pdf. Nye publikasjoner blir vanligvis frigitt på pdf tre år etter utgivelse. Sjekk: <http://www.entomologi.no/journals/journals.htm>.

Foreningen arbeider videre med å få scannet inn sine publikasjoner og gjøre disse fritt tilgjengelige via nettsidene. Blant annet er den første oversikten over norske insekter tilgjengelig via foreningens nettsider: <http://www.entomologi.no/journals/enumeratio/enumeratio.htm>.

FACEBOOK og andre sosiale medier

Foreningen er representert på Facebook. Disse sidene driftes stort sett av formannen og kartleggingskoordinator. Informasjon om møter og arrangementer legges ut her, samt annet interessant stoff fra media. <https://www.facebook.com/Entomologi?ref=hl>. Vi er også registrert på Twitter og Instagram, men har ikke rutiner for å drifte de sidene ennå.

Kartleggingskoordinator

Dette er fjerde året Kristoffer Bøhn sitter i stillingen som kartleggingskoordinator i entomologi i halv stilling. Tilsetningen går gjennom SABIMA, og finansieres gjennom en årlig bevilgning fra Artsdatabanken (kanalisert gjennom Miljødirektoratet). Kartleggingskoordinatorens oppgave er å koordinere innsatsen blant foreningens medlemmer i arbeidet for å kartlegge vår insektfauna. Kartleggingskoordinatoren skal også legge til rette for seminarer og turer, gi støtte til medlemmenes egne kartleggingsprosjekter, samt bidra til å styrke foreningen generelt. En vesentlig del av stillingen består av arbeid med artsobservasjoner.no, særlig med å koordinere kvalitetssikring av data, samt å gi brukerstøtte.

Kartleggingsmidler 2015

Gjennom vår forening har det blitt utlyst midler gjennom SABIMA til kartlegging av insekter og edderkoppdyr. Fortrinnsvis er dette midler til nykartlegging og virksomhet som ikke ville blitt gjennomført uten denne støtten. NEF hadde kr. 160 200,63 til fordeling og det ble fordelt slik:

- ✓ Bernt K Knutsen, kr. 7 579,90 til kartlegging av øyestikkere på Agder.
- ✓ Lars Ove Hansen, kr. 11 790 som fagansvarlig på Verdens minste festival.
- ✓ Reidar Voith, kr. 10 608 til kartlegging av sommerfugler i Haranger.
- ✓ Per Kristian Solevåg, kr. 24 004,10 til billesamling i Trøndelag med 7 deltakere.
- ✓ Nordic Coleoptera Group ved Per Kristian Solevåg, kr. 18 070 til samling i Telemark; 13 deltakere.
- ✓ Sissel og Nigel Goodgame, kr. 3 100 til insektkartlegging i Hordaland.
- ✓ Jon Peder Lindemann, kr. 5 997,48 til kartlegging av båndfluer (Tephritidae) og tilhørende parasittveps (*Pteromalus*).
- ✓ Leif Aarvik, kr. 6 750 til innsamling av sommerfugler i Lærdal.
- ✓ Kjell Magne Olsen, kr. 1 000 til kartlegging av viftevinger (Strepsiptera).
- ✓ Kai Berggren, kr. 12 216,60 til kartlegging av sommerfugler i Lærdal.
- ✓ Ove Sørlibråten, kr. 16 529,50 til insektkartlegging på Østlandet og Trøndelag.
- ✓ Claus Christiansen, kr. 9 544,80 til kartlegging av sommerfugler i Øst-Finnmark.

- ✓ Tore R. Nielsen, kr. 15 001 til kartlegging av alpine blomsterfluer.
- ✓ Per Ole Syvertsen, kr. 9 010,30 til kartlegging av sommerfugler på Helgeland.

Årets utdelinger til entomologi (totalt 60 200,63) var en kraftig økning fra 2014, med en mer enn dobling av det utbetalte beløpet.

Vervebrosjyre

Det ble utarbeidet ei ny vervebrosjyre i 2015. Den ble trykket opp i 3000 eksemplarer.

Økonomi

Foreningens økonomi er god, og ved årsslutt står det totalt **NOK 755 942,-** fordelt på foreningens 3 konti. Foreningens viktigste inntektskilder i 2015 var medlemskontingenter (**NOK 166 395,-**) og driftsstøtte fra Miljøverndirektoratet (**NOK 265 000,-**). Foreningens tre største utgiftsposter i 2015 var «Redigering og setting av NJE 2015» (**NOK 106 250,-**), «Trykking av NJE» (**NOK 97 288,-**) og «Trykking av Insekt-Nytt» (**NOK 79 650,-**).

Styret
Oslo, 2. Februar 2016